

Aleg. 145.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o petycyi przysiołka Wydrze ad Grębów w powiecie Tarnobrzeskim, względem wyłączenia ze związku gminy Grębowa i utworzenie odrębnej gminy.

Wysoki Sejmie!

Wysoki Sejm przekazał Wydziałowi krajowemu jako komisji uchwałą z dnia 16. Września 1882. petycyę przysiołka Wydrze od Grębów w powiecie Tarnobrzeskim, względem wyłączenia ze związku gminy Grębowa, i utworzenia odrębnej gminy.

Sprawą tą zajmuje się Wydział krajowy już od roku 1879., dla tego też Wydział krajowy znajduje się w położeniu przedłożenia Wysokiemu Sejmowi sprawozdania o powyższej petycyi.

Przysiołek Wydrze liczy około 200 samodzielnych gospodarstw; gmina Grębów zaś po wyłączeniu tego przysiołka liczyć będzie jeszcze około 300 samodzielnych gospodarstw.

Podatki rządowe w roku 1881., przypisane, wynosiły w przysiołku Wydrze 731 zł. 87 ct. w. a., zaś wynosiłyby w gminie Grębów po wyłączeniu tego przysiołka sumę 2.101 zł. 34 ct. w. a.

Z tych danych wypływa, że tak Grębów bez Wydrze, jakoteż Wydrze po rozłączeniu liczyć się będą do rzędu liczniejszych i zamożniejszych gmin w kraju.

Mapa katastralna wykazuje, że miejscowość Wydrze połączoną jest ku południowi od reszty Grębowa.

Wydział powiatowy Tarnobrzeski projektuje, by linia rozgraniczająca Wydrze od Grębowa, w miejscu, gdzie grunta obu tych osad ze sobą się stykają, ciągnęła się między parcelami katastralnem 5.258, 5.259, 5.260, 5.252, 5.253, 5.386, 5.382, 5.395, 5.398 i 5.399, które pozostałyby przy Grębowie, — a parcelami katastralnemi 5.261, 5.269, 5.270, 5.271, 5.380 i 5.381, która to ostatnia parcela graniczy także z parcelą 6.395, a należącą do obszaru dworskiego w Grębowie.

Delegat Wydziału powiatowego przytacza wprawdzie, że nawet grunta na południu miejscowości Wydrze położone, należą do włościan w Grębowie zamieszkałych. Nieodpowiedną jednak byłoby rzeczą, granice dwóch gmin odrębnych w taki sposób ze sobą pomieszać, by części terytorjum jednej gminy, ze wszech stron otoczone były obszarem drugiej gminy i odwrotnie.

Wypada raczej to rozgraniczenie w taki sposób przeprowadzić, jak Wydział powiatowy proponuje, a pozostawić stosunek powtarzający się w innych miejscowościach, by mieszkańcy Grębowa byli właścicielami gruntów położonych w terytorium gminy Wydrze, od których opłacaliby dodatki gminne do podatków bezpośrednich do Wydrze a nie do Grębowa.

Rada gminna w Grębowie zavezwana do oświadczenia się co do prośby przysiołka będącej przedmiotem niniejszego sprawozdania, oświadczyła się na posiedzeniu odbytem dnia 10. Grudnia 1881., większością głosów odmownie, ponieważ nie życzy sobie podziału wspólnego majątku gminy, — a nadto z tej dalszej przyczyny, że przy podziale ciężarów gminnych zbyt wielka ilość dróg narażonych przez wylewy rzeki przydzieloną zostałaby do gminy Grębowa.

Pomimo wszelkich usiłowań ze strony Wydziału powiatowego nie dało się przeprowadzić porozumienie co do podziału mienia gminnego.

Z przedłożonych aktów wypływa jednak, że nie tyle rozdział właściwego majątku gminnego, jak raczej rozdział dobra gminnego stanowi główną trudność w tej sprawie. Zapatrując się na postanowienie §. 68. u. gm. dochodzimy do wniosku, że dopokąd wszechstronne porozumienie co do odmiennej używalności dobra gminnego nie przyjdzie do skutku, stosunki co do udziału w pożytkach z dobra gminnego winne pozostać po rozdzieleniu gminy takie same, jakimi są przed rozdzieleniem.

Gdyby zaś obie gminy nie mogły się pogodzić co do wspólnego zawiadywania mieniem gminy pokąd rozdział onego nie zostanie przeprowadzony za wszechstronnem porozumieniem, wydałby Wydział powiatowy w tej mierze stosowne rozporządzenia wedle analogii postanowienia §. 97. u. m.

Drogi, które położone są w obrębie inundacyjnym rzeki Łęgu, a przeto częstym uszkodzeniom ulegają, a których kierunek jest takim, iż mieszkańcy Wydrza z tych dróg wcale nie korzystają, wymagają największej części prestacyi drogowych. Zwierzchność gminna w Grębowie do naprawy tych dróg przeważnie pociąga mieszkańców Wydrza, nie uwzględniając, że wykonywanie tych prestacyi jest o tyle cięższem jak dla innych członków gminy Grębowa, że mieszkania ich oddalone są od miejsca, na którym prestacye odbywać mają, — a przebycie tej przestrzeni w celu odbycia prestacyi, nie bywa wliczanem ani uwzględnianem. — Otóż właśnie ta okoliczność, jest jednym z punktów zażaleń, dla których mieszkańcy Wydrza starają się usilnie o odłączenie tej miejscowości od gminy Grębów.

Na tej podstawie oświadczyła się Rada powiatowa na posiedzeniu odbytem dnia 3. Maja 1882. jednogłośnie za przychyleniem się do prośby przysiołka Wydrze.

C. k. Starostwo uznało na dniu 8. Sierpnia 1882. L. 11.200, że wyłączenie przysiołka Wydrze ze związku gminy Grębowa, byłoby dla tegoż z korzyścią połączone.

Zważywszy, że stosunki majątkowe uregulować się dadzą w sposób powyżej wyrażony, nim nastąpi w tej mierze wszechstronne porozumienie, — a wpływ Wydziałowi powiatowemu w tej mierze przyznać się mający, będzie bodźcem dla interesowanych gmin do spiesniejszego porozumienia się, —

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić ./. załączony projekt ustawy.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem.

We Lwowie dnia 29. września 1882.

Dr. Mikołaj Zyblikiewicz w. r.
Marszałek krajowy,

Dr. Franciszek Smolka w. r.
Członek Wydziału krajowego.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wydzieleniu przysiołka Wydrze ad Grębów ze związku gminy Grębów w powiecie Tarnobrzeskim i utworzeniu odrębnej gminy.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Meogo Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Przysiołek Wydrze ad Grębów w powiecie Tarnobrzeskim wyłącza się ze związku gminy Grębów i tworzyć ma odrębną gminę.

Art. II.

Linia rozgraniczająca gminę Wydrze, od gminy Grębów ciągnąć się ma w miejscu, gdzie grunta do obu gmin należące z sobą się stykają między parcelami katastralnymi 5.258, 5.259, 5.260, 5.252, 5.253, 5.386, 5.382, 5.395, 5.398 i 5.399, które pozostałyby przy Grębowie, — a parcelami katastralnymi 5.261, 5.269, 5.270, 5.271, 5.380 i 5.381, które wejść mają w obręb gminy Wydrze.

Art. III.

Stosunek co do udziału w pożyczkach z dobra gminnego pozostają nie naruszone.

Art. IV.

Pokąd reprezentacye gmin Grębów i Wydrze nie porozumieją się co do rozdzielenia majątku i dobra gminnego, tudzież zakładów gminnych, mają co do zawiadywania temi przedmiotami obowiązywać postanowienia §. 97. ust. gm.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

